

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป็ด และ 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้แทนครัวเรือนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป็ด จังหวัดขอนแก่น จำนวน 386 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่เป็นร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่ามัธยฐาน ค่าควอไทล์ที่ 1 และ 3 ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด 95% CI, Independent t-test, One Way ANOVA, Least Significant Difference, Pearson's Products Moment Correlation และ Stepwise Multiple Regression Analysis.

ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป็ด โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.06 (S.D.= 0.42, 95% CI = 2.02-2.10) เมื่อพิจารณาการจัดการมูลฝอยทั้ง 3 ขั้นตอนพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการลดปริมาณมูลฝอยจากแหล่งกำเนิดอยู่ในระดับต่ำโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.82 (S.D. = 0.59, 95% CI = 1.76-1.88) การเก็บรวบรวมและขนส่งมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.53 (S.D. = 0.43, 95% CI = 2.48-2.57) และการกำจัดมูลฝอยอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.81 (S.D.= 0.45, 95% CI = 1.77-1.86) เมื่อพิจารณาการจัดการมูลฝอยตามขั้นตอนการมีส่วนร่วม พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการได้รับผลประโยชน์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.54(S.D. = 0.44, 95% CI = 2.50-2.58) และการดำเนินการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.52(S.D. = 0.43, 95% CI = 2.47-2.56) ส่วนการริเริ่ม การวางแผน และการประเมินผล มีส่วนร่วมอยู่ในระดับต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.55 (S.D. = 0.68, 95% CI = 1.48-1.61) 1.54 (S.D. = 0.60, 95% CI =1.48-1.60) และ 1.41 (S.D. = 0.59, 95% CI = 1.35-1.47) ตามลำดับ

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (P-value < 0.001) โดยการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน มี 7 ตัวแปร เรียงตามลำดับ ได้แก่ 1) การได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร (Z_1) 2) ความคาดหวังในผลประโยชน์ (Z_2) 3) ระดับการศึกษา ประถมศึกษา (Z_3) 4) ความรู้ด้านการจัดการมูลฝอย (Z_4) 5) ความคิดเห็นต่อข้อบังคับตำบล (Z_5) 6) ปริมาณมูลฝอยที่ผลิตในครัวเรือน (Z_6) และ 7) เพศชาย (Z_7) สมการในการทำนายการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเป็ดในรูปคะแนนมาตรฐาน (Z) คือ

$$Z = 0.297Z_1 + 0.201Z_2 + 0.148Z_3 + 0.131Z_4 + 0.117Z_5 + 0.116Z_6 - 0.120Z_7$$

ทั้งนี้ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สามารถร่วมกันทำนายการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอย ได้ร้อยละ 41.3 ($R^2 = 0.413$)

The objectives of this research were to study 1) people participation about solid waste management in Ban Ped subdistrict administration organization area and 2) factors that influenced people participation about solid waste management. The sample populations were head or represent from 386 households who live in Ban Ped subdistrict administration organization area, Khon Kaen province. Data were collected by using questionnaires, analyzed by using percentage, mean, standard deviation, median, quartile 1 and 3, maximum, minimum, 95% CI, independent t-test, one way ANOVA, least significant difference, Pearson's products moment correlation, and stepwise multiple regression analysis.

The result indicated that people in Ban Ped subdistrict administration organization area have participated in solid waste management at moderate level. ($\bar{X} = 2.06$, S.D. = 0.42, 95% CI = 2.02-2.10) Focus on step of solid waste management, people participated in step of source reduction at the low level ($\bar{X} = 1.82$, S.D. = 0.59, 95%CI = 1.76-1.88), collecting and transporting at moderate level ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.43, 95% CI = 2.48-2.57) and participated in disposal at low level. ($\bar{X} = 1.81$, S.D.= 0.45, 95% CI = 1.77-1.86) Focus on step of participation, which included initiation, planning, action-taking, benefit gaining and evaluation, the result indicated that people participated in step of benefit gaining ($\bar{X} = 2.54$, S.D. = 0.44, 95% CI = 2.50-2.58) and action-taking ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 0.43, 95% CI = 2.47-2.56) at moderate level. For the step of initiation ($\bar{X} = 1.55$, S.D. = 0.68, 95% CI = 1.48-1.61), planning ($\bar{X} = 1.54$, S.D. = 0.60, 95% CI = 1.48-1.60), and evaluation ($\bar{X} = 1.41$, S.D. = 0.59, 95% CI = 1.35-1.47) people participated in these steps at low level.

Focus on the factors which influenced people participation about solid waste management analyzed relationship with multiple factors by stepwise multiple regression analysis, the result indicated the 7 factors which influenced people participation about solid waste management with a statistical significance (P-value < 0.001) could be list out in priority as follows : 1) information support (Z_1) 2) benefit expectation (Z_2) 3) education level (at primary level) (Z_3) 4) solid waste management knowledge (Z_4) 5) aspect of local law (Z_5) 6) quantity of solid waste (Z_6) and 7) sex(male) (Z_7).

The equation in order to predict the people participation about solid waste management of Bad Ped subdistrict administration organization area in standard form (Z) was

$$Z = 0.297Z_1 + 0.201Z_2 + 0.148Z_3 + 0.131Z_4 + 0.117Z_5 + 0.116Z_6 - 0.120Z_7$$

All the variables, which influenced in this study could predict people participation about solid waste management with the accuracy of 41.3 %. ($R^2 = 0.413$)